

SANCTI FULBERTI

VERSUS

DE UNCIA ET PARTIBUS EJUS ET DE SCRUPULO.

(Edidit Carolus de Villiers, theologus Parisiensis, in notis ad epist. 115 Fulberti, Biblioth. PP. tom. XVIII, pag. 55.)

De uncia et partibus.

Uncia viginti scirpulos et quattuor ambit :
 Dimidium stater ac semiuncia dicitur ejus;
 Terna dracæ seckæ pars est eademque duella;
 Quarta siclus vel sicilicus vel denique sicel :
 Sextula sexta modo solet et modo secla vocari ;
 Octavam appellant dragmam.....

De scirpulo et partibus ejus.

Unus item scirpus calcis componitur octo,
 Dimidium scirpuli est obul, pars quarta cerates ;
 Hinc sextam fingi placuit sextamque vocari :
 Ultimus est calculus, cicercis duo granula pensans.

PROCLAMATIO

ANTEQUAM DICANT PAX DOMINI

Composita a domino FULBERTO pro adversariis Ecclesiæ.

(Dunod, *Histoire de Besançon I, Preuves, p. VIII*)

In spiritu humilitatis et in animo contrito ante sanctum altare tuum et sacratissimum corpus et sanguinem tuum, Domine Jesu, Redemptor mundi, accedimus, et de peccatis nostris, pro quibus juste affligimur, culpabiles coram te nos reddimus. Ad te, Domine Jesu, venimus, ad te prostrati clamamus, quia iniqui et superbi, suisque viribus confisi, undique super nos insurgunt. *Terras Sancti Joannis et Sancti Stephani invadunt, deprædantur et vastant.* Pauperes tuos cultores earum in dolore et fame atque nuditate vivere faciunt. Tormentis etiam et gladiis occidunt : nostras etiam res unde vivere debemus in tuo saneto servitio, et quas beatæ animæ huic loco pro salute sua reliquerunt, diripiunt, nobis etiam violenter auferunt. Ecclesia tua hæc, Domine, quam priscis temporibus fundasti, et in honore B

A sanctorum Joannis apostoli et Stephani protomartyris tui sublimasti, sedet in tristitia, nec est qui consoletur eam et liberet, nisi tu, Deus noster. Exsurge, Domine Jesu, in adjutorium nostrum, conforta nos et auxiliare nobis. Expugna impugnantes nos. Frange etiam superbiam illorum qui hunc locum et nos affligunt, et affligere cupiunt. Tu scis, Domine, qui sunt illi, et nomina eorum ; corpora et corda, antequam nascerentur, tibi sunt cognita. Quapropter eos, Domine, sicut scis, iustitica in virtute tua ; fac eos recognoscere, prout tibi placet, sua malefacta, et libera nos in misericordia tua. Ne despicias nos, Domine, clamantes ad te, sed propter gloriam nominis tui et misericordiam visita nos in pace, et erue nos a præsentis angustia.

SANCTI FULBERTI

DIPLOMATA.

Digitized by Google

nis, clericorum scilicet et monachorum. tam presentibus quam futuris per ventura tempora succedentibus, qualiter monachi Sancti Martini Majoris Monasterii nostram adierunt presentiam, humiliter deprecantes ut ob amorem Dei omnipotentis et sanctæ Mariæ Dei genitricis simulque jam dicti confessoris Martini, quendam ecclesiam Navoii nomine ad altare sanctæ ac beatissimæ Virginis Mariæ pertinentem, eis emere emptamque possidere in perpetuum concederemus. Quod ita facimus, Hilgodio milite, cui de nostro beneficio pertinere videtur, assensum præbente. Coemunt ergo eam et minimo pretio in posterum sibi vindicant ab Roberto quodam vassallo, et a duobus filiis ejus Arnulfo, et Notberto, et matre eorum; qui eandem ecclesiam de Walverio filio Gaucelini tenent, sub cujus jussu et assensu Sancti Martini monachis venantur conditione de reliquo habendam concedunt. Habent itaque..... et tenent, et absque ulla inquietudine alicujus episcopi seu alicujus hominis ab hodierna die et deinceps monachi Deo et sancto Martino inibi famulantes præfatam ecclesiam et quidquid ad eam pertinere videtur, secure teneant atque possideant. Consistit autem hæc ecclesia in pago Vindocinensi haud longe ab ipso castro seposita. Nomina vero testium qui ad hoc audiendum producti fuerunt inferius adnotata continentur: Theodericus capicerius, Sigo præcentor, Hillegarius Pupilla, Giroinus, Rainaldus vicedominus, Girardus Bodellus, Gauslinus. »

II.

De Jeranivillare per precariam dato Gradulfo militi, et de Palisiaco in recompensatione ab eo dato.

Ante annum 1024.

[GUERARD, *Documents inédits sur l'hist. de France*, tom. I, pag. 99, du Cartulaire de l'abbaye de Saint-Père de Chartres.]

« In nomine sanctæ et individuae Trinitatis, Patris videlicet, et Filii, et Spiritus sancti, FULBERTUS, Gratia Dei, Carnotensium episcopus, et abbas Sancti Petri monasterii MAGENARDUS, et congregatio fratrum.

« Notum esse volumus sanctæ Dei Ecclesie fidelibus universis, presentibus atque futuris, qualiter ante nostram presentiam veniens miles quidam, nomine Gradulfus, humiliter expetivit ut de quadam terra nostri prædicti monasterii precariam sibi faceremus, et ipse, pro recompensatione, quemdam alodum

A suum delegaret nostris usibus, ea videlicet ratione ut quantum viverent ipse et uxor ejus, nomine Oda, in cujus dote est prædictus alodus, utrumque tenerent; post decessum vero eorum, utrumque fratribus remaneret. Cujus petitionibus libenter acquievimus, per assensum Odonis comitis, in cujus comitatu sunt utraque terræ de quibus est sermo. Nostra siquidem terra, quam per precariam poscit habere, in Carnotensi comitatu posita, vocatur Jeranivillare, et illi alodus quem recompensat, in Droca sensu (B.; Doregani) comitatu super flumen Blesis, positus nominatur Palisiacus. Nostram itaque terram Jeranivillare eo tempore Gradulfo supra nominato per precariam concedimus, ut quantum ipse advixerit, et prædicta ejus Oda uxor, utrumque teneant; post decessum vero eorum, et terra quam damus, et alodus jam nominatus, quieti et solida ad usus fratrum perveniant. Placuit iterum ut prædicta nostra conventio in duabus chartis scriberetur, quarum unam prædictus miles haberet, altera vero nobiscum remaneret. Et ut hæc notitia permaneat firma, nostra nomina assignavimus et comitis Odonis, eorumque qui huic negotio maxime interfuerunt nomina subnotavimus:

S. Fulberti episcopi.

S. Odonis comitis.

S. Magenardi abbatis.

S. Durandi decani.

S. Arnulfi.

S. Marcuini.

S. Richerii.

S. Beringerii.

S. Wadrici.

S. Letaldi.

S. Christophori.

S. Gauzberti.

S. Guinefredi.

S. Otberti.

S. Huberti.

S. Huberti.

S. Rodberti, et cæterorum. »

Post mortem quidem Gradulfi et uxoris ejus Ode, de supradictis terris multa mala perpessi sunt monachi a parentibus prædictorum, dicentibus jure sibi competere quod parentes eorum ante se visi sunt tenere. Unde monachi, infinitam pecuniam dantes, tandem, Deo opitulante, in suis usibus retorserunt.

VITA SANCTI AUBERTI

CAMERACENSIS EPISCOPI,

AUCTORE, UT VIDETUR, SANCTO FULBERTO.

(Apud Surium, 13 Dec.)

Digitized by Google